

Dosarul nr. 3r-56/24  
2-22191450-01-3r-06032024

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. G. Cazacu)  
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. Gh. Mîra, A. Bostan, Gh. Dașchevici)

## DECIZIE

10 aprilie 2024

mun. Chișinău

### CURTEA SUPREMĂ DE JUSTȚIE

Complet de judecată, în componența:

Președinte, judecător  
judecători

Stela Procopciuc  
Diana Stănilă  
Ion Malanciuc

examinând recursul declarat de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului orașului Sîngera, cu privire la anularea deciziei,

împotriva încheierii din 13 februarie 2024 Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibil apelul depus de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva hotărârii din 28 noiembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

#### c o n s t a ț ă:

La 29 decembrie 2022 Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului orașului Sîngera, privind anularea deciziei nr. 3.16 din 04.11.2022 „Cu privire la rectificarea bugetului or. Sîngera pe anul 2022, repartizarea fondului de rezervă aprobat pe anul 2022”.

Prin hotărârea din 28 noiembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea înaintată Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

La data de 04 ianuarie 2024 Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus prin intermediul oficiului poștal apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 28 noiembrie 2023, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi decizii, prin care acțiunea să fie admisă integral. (f.d. 36-39)

Prin încheierea din 13 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a declarat inadmisibil apelul depus de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva hotărârii din 28 noiembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

La data de 23 februarie 2024, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, a depus recurs împotriva încheierii din 13 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului s-a invocat că, din data de 07 iunie 2023 și până la data emiterii hotărârii în adresa Oficiului nu au fost expediate careva citații despre examinarea cauzei, motiv din care Oficiul nu a cunoscut despre data, ora și locul examinării cauzei. De asemenea, nu a cunoscut despre data emiterii hotărârii, deoarece nu a fost înștiințat despre aceasta, despre existența acesteia a aflat la data 02 ianuarie 2024.

Consideră că instanța de apel intenționat a declarat apelul inadmisibil, deoarece Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat nu i-a fost expediată hotărârea primei instanțe în termenii stabiliți și pe pagina web a Judecătoriei Chișinău nu a fost publicată data și ora ședinței de judecată.

Conform art. 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Iar, în conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a adoptat încheierea contestată la 13 februarie 2024, fiind notificată recurentului la data de 19 februarie 2024, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică, anexat la actele cauzei (f.d. 62).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a respectat termenul instituit de legiuitor la articolul 242 din Codul administrativ, pentru demararea căii de atac în ordine de recurs.

Prin prisma art. 191 alin. (5) lit. b) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, a deciziilor și a încheierilor curților de apel.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

La data de 06 martie 2024 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților la proces copia recursului depus de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva încheierii din 13 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 73,74). Intimatul nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referință, în care să-și expună opinia referitor la cererea de recurs depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

Studiind materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins din următoarele motive.

În temeiul art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea din 28 noiembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea înaintată Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 04 ianuarie 2024, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond.

Instanța de apel prin prisma prevederilor art. 236 alin. (1) și alin. (2) lit. d) din Codul administrativ, a declarat inadmisibil apelul depus de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, din motivul depunerii cererii de apel nemotivate peste termen.

În condițiile art. 232 alin. (1) Cod administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Deci, modul în care se calculează termenele este reglementat special prin art. 232 alin. (1) din Codul administrativ: apelul se depune la în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, sub sancțiunea art. 236 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ, însă la caz apelul nemotivat a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1).

În speță, termenul limită pentru depunerea apelului nemotivat, conform art. 232 alin. (1) Cod administrativ, a început să curgă la data de 29 noiembrie 2023 – ziua imediat următoare pronunțării dispozitivului hotărârii primei instanțe și a expirat la data de 28 decembrie 2023.

Iar cererea de apel nemotivată a fost depusa de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat tocmai la data de 04 ianuarie 2024, respectiv, în afara termenului legal de 30 de zile.

Cu referire la argumentele recurentului precum că nu a recepționat citații prin care să fie informat despre data și locul examinării cauzei și nu a cunoscut despre data emiterii hotărârii contestate, instanța de recurs reține următoarele.

Conform materialelor cauzei Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, la data de 17 ianuarie 2023, a fost înștiințat despre ședința de judecată din 07 iunie 2023 (f.d. 14). Însă, la data de 19 ianuarie 2023 reclamantul a depus prin intermediul oficiului poștal o cerere, prin care a solicitat examinarea cauzei în lipsa reprezentantului său (f.d. 16).

Prin urmare și în condițiile în care reclamantul a solicitat examinarea cauzei în lipsa reprezentantului său, acesta urma să țină cont de faptul că în conformitate cu prevederile art. 218 lit. c) din Cod administrativ, participanții la proces care au efectuat acte de procedură în contextul examinării acțiunii în contencios administrativ, nu pot invoca lipsa citației pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

De asemenea, instanța de recurs menționează că, conform informației de pe portalul național al instanțelor de judecată, dispozitivul hotărârii din 28 noiembrie 2023 a judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost publicat la data de 11 decembrie 2023, fapt ce denotă că apelantul a avut posibilitate să acceseze datele respective anterior recepționării actului judecătoresc prin intermediul oficiului poștal și să depună cererea de apel în interiorul termenului prevăzut de lege.

Totodată, conform art. 65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal,

atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului.

La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise. Instanța de recurs reiterează că termenul de declarare a apelului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice, ce ar confirma imposibilitatea declarării apelului în termen.

Conform art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Respectiv, la caz, se reține lipsa de diligență a recurentului în conducerea procesului declanșat de el, iar argumentele invocate în cererea de apel, nu pot fi asimilate unei împrejurări mai presus de voință părții, care să îl fi împiedicat pe recurent să exercite calea de atac în termenul definit de lege.

Astfel, instanța de recurs consideră neîntemeiate argumentele recurentului, precum că nu a cunoscut și nu a recepționat dispozitivul hotărârii instanței de fond, or legea prevede expres că termenul pentru depunerea apelului nemotivat începe a curge din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii.

În această ordine, completul reține că Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat deținând calitatea de reclamant, fiind astfel direct interesat de soluționarea prezentului litigiu, urma să întreprindă măsurile necesare de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță inclusiv să înainteze în termen cererea de apel sau cel puțin să formuleze cererea de repunere în termen cu respectarea prevederilor legale, fapt ce la caz a fost ignorat.

Prin urmare, nerespectarea termenului de depunere a apelului nemotivat se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv al Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, care trebuia să dea dovadă de diligență, responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile procedurale.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În cauza Robuleț v. Republica Moldova – nr. 17935/08, hotărârea din 14.11.2023 Curtea Europeană a Drepturilor Omului a considerat că în prezenta cauză a avut loc o încălcare a articolului 6 § 1 din Convenție, prin examinarea cererii de apel depuse peste termenul de depunere a apelului.

Tot aici, instanța de recurs accentuează că conform legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în

obligăția de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În asemenea circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că Curtea de Apel Chișinău întemeiat a declarat inadmisibil apelul depus de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat. Drept urmare, concluzionează ca fiind corectă soluția instanței de apel de declarare a apelului inadmisibil.

Așadar, argumentele invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate și nu constituie temei de anulare a încheierii recurate, care este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul art.6 din CEDO.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, soluția emisă de către instanța de apel este una întemeiată legal și în corespundere cu circumstanțele cauzei, or argumentele invocate în susținerea cererii de recurs sunt contrare legislației procesuale și lipsite de relevanță.

Or, admiterea spre examinare a unui apel tardiv ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și ar încălca dreptul intimitei la un proces echitabil.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și de a menține încheierea.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

Se menține încheierea din 13 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului orașului Sângera, cu privire la anularea deciziei.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc